

1. Christian Bennike: *Hygge har ikke gjort os til verdens lykkeligste folk. Tværtimod.*

Teksten er en artikel fra Information den 7. oktober 2016.

1 **Det er forkert, når engelsksprogede bøger udråber hygge til at være danskernes magiske lykke-eliksir¹. Vi har nemlig bygget et lykkeligt samfund på det modsatte af hygge: Kamp, konflikt og kritik.**

Der ligger en butik i Indre København, som hedder *Nordic Nesting* (hvis det navn ikke
5 giver dig kvalme *then nothing will*). Her sælger man hygge: En »blød og hyggelig fodskammel«. Hjemmesko af lammeskind.

Møbelfirmaet Bolia lidt længere nede ad gaden har et slogan under deres »cosy modul-sofa« til 30.000 kroner (og jeg har ikke fundet på det her): »*The courage to make life-changes sometimes start with a new sofa*«.

10 Velbekomme. Hygge er lig med lykke, forstår man.

De senere måneder er der udkommet en lang række engelsksprogede bøger, som alle iscenesætter hyggen som danskernes hemmelige lykke-eliksir. Vi er jo ikke verdens lykkeligste folk for ingenting, vel? De seneste titler er:

- *The Cozy Life: Rediscover the Joy of the Simple Things Through the Danish Concept of Hygge*
15
- *The Year of Living Danishly. Uncovering the Secrets of the World's Happiest Country*
- *The Little Book of Hygge: The Danish Way to Live Well*

Tidligere på måneden skrev The Guardian desuden en begejstret artikel, der udråbte hygge til »the Danish recipe for happiness«.

20 Men det er misforstået.

---

1. lykke-eliksir: *mirakeldrik, der medfører lykke.*

Danskerne er ikke lykkelige, fordi vi hygger os (hvis vi overhovedet er så lykkelige, som survey-dataen² siger). Vi har overskud til at hygge os, fordi vi har opbygget et samfund med sikkerhed, frihed, tillid og lighed, og det har vi gjort ved ikke at hygge os.

25 Hygge er fraværet af modstand og anstrengelse. Det er mageligt og konfliktfrit; venskab-
belighed og varme. Det gode samfund og den stærke stat er bygget af det modsatte:
århundreder med kontroverser³, kampe og konflikter. Stærke institutioner, som kæmper
imod korrupsion og magtmisbrug. Videnskab, som kontinuerligt⁴ kritiserer og korri-
gerer⁵ sig selv. En bramfri⁶ debat, hvor alle bliver hørt, og hvor alle synspunkter bliver
tryktestet⁷ af nådesløse argumenter. En kritisk presse. Kvindekamp.

30 Er det hyggeligt? Nej. Men det er forudsætningen for, at alle kan leve frie og lykkelige liv.

Den vamsede⁸ hygge er ideologisk

Hyggen har også et andet problem: Den udgiver sig for at være et objektivt gode, og
ordet klinger entydigt positivt⁹ (når noget gør det, bør man altid afsikre sin pistol). Men
den vamsede hygge er reelt lige så ideologisk som den voldsomme konflikt – den skjuler
35 det bare bedre.

Hyggen er en fortælling om det gode liv og den korrekte sociale adfærd. Man må f.eks.
ikke ødelægge den gode hyggestemning ved at stille anstrengende spørgsmål om
Muhammedtegningerne¹⁰ eller flygtningekrisen. Hygge er et konfliktfrit rum uden mod-
sætninger og interessekonflikter. Alle er gode venner.

40 Det er også mindre hyggeligt, hvis der er mange mennesker, man ikke kender. En dansk
standardkritik af enhver social sammenkomst er:

»Der var ikke så mange, jeg kendte.«

Man hygger med folk, man kender – og gerne med alkohol (Gammel Dansk har længe
haft sloganet: »Ufattelig hyggelig«).

45 Lune stuer og koldt oprør

Derfor er hygge-mentaliteten ofte blevet kritiseret for at indskrænke¹¹ danskernes

---

2. survey-dataen: *opinionsundersøgelser*.

3. kontroverser: *uenigheder*.

4. kontinuerligt: *uafbrudt*.

5. korrigerer: *retter*.

6. bramfri: *frimodig, direkte*.

7. tryktestet: *testet i en kritisk debat*.

8. vamsede: *tykke, bløde*.

9. klinger entydigt positivt: *lyder som noget, der kun er godt*.

10. Muhammedtegningerne: *tegninger af profeten Muhammed, der blev trykt i Jyllands-Posten i 2006 og medførte en stor politisk krise i Danmark*.

11. indskrænke: *indsnævre*.

udsyn. Som Jeppe Aakjær skrev om Danmark:

»Du pusling-land¹², som hygger dig i smug¹³ / Mens hele verden brænder om din vugge.«

Man kan ikke fikse klimakrisen eller krigen i Syrien, hvis man doper sig med stearinlys,
50 Haribo og vamsede tæpper, og man kan ikke vinde over kineserne, hvis man hygger for
meget. Hyggen sløver angiveligt¹⁴.

Politikeren Arne Melchior, som døde i sidste uge, har givet to grunde til, at der aldrig
kommer revolution i Danmark:

»Først og fremmest regner det for meget, og man kan ikke revolutionere under en
55 opslået paraply. Dernæst skal ethvert tilløb til revolution overstås inden spisetid, for
danskere vil ikke gå glip af sin varme aftensmad.«

De hyggeformede danskere er mere til lune stuer end til koldt oprør.

Tyranniserer privatlivet

Men det er ikke rigtigt, at hygge er et politisk problem. Hyggen har aldrig pacificeret¹⁵
60 den offentlige debat eller det politiske åndsliv, tværtimod er debatten i Danmark hård og
kontant, og vi bryster os (med rette) af¹⁶, at vi - modsat svenskerne og tyskerne - har
turdet tage voldsomme livtag med¹⁷ sprængfarlige emner som islam og feminisme.

Vi tør faktisk skændes på den offentlige scene. Vi har en stærk kritisk tradition og
stejler¹⁸, hvis nogen foreslår at ændre teksterne i børnebøger eller censurere kunstnere.

65 Den bløde hyggeideologi ødelægger ikke politikken, men den gør noget andet: Den
tyranniserer privatlivet, og det kan gøre mennesker ulykkelige.

Ingen har nogensinde tilkæmpet sig frihed uden at ødelægge den gode stemning. Det er
ikke hyggeligt, når en homoseksuel skal springe ud over for sine venner, eller når en ung
indvandrerkvind skal sige til sine forældre, at hun selv vil vælge sine kærester.

70 Hygge er ikke frigørende, og hygge kan ikke rumme tilværelsens store spørgsmål, for de

---

12. pusling-land: *barnligt, naivt, uskyldigt land.*

13. i smug: *i hemmelighed.*

14. angiveligt: *noget der anføres som årsag til fx sløvhed.*

15. pacificeret: *afvæbnet, gjort uskadeligt.*

16. bryster os af: *viser overdrevent tegn på stolthed.*

17. tage livtag med: *kæmpe hårdt med noget.*

18. stejler: *viser stærk modvilje.*

er aldrig rolige og ukontroversielle. Hygge er en konservativ ideologi, hvor alt helst skal være, som det plejer. De brusende¹⁹ sider af menneskelivet - alt det som virkelig gør os lykkelige - er ikke hyggelige.

Derfor er det ikke hygge, som har gjort danskerne til verdens lykkeligste folk. Tvært-
75 imod.

---

19. brusende: *kraftigt strømmende (følelser)*.